

PINOT NOIR Wereldwijd

Algemeen

Pinot Noir is een moeilijk te telen druif om er goede wijnen van te maken. Pinot Noir is van oorsprong een Bourgogne-druif met dunne schil. Vandaar dat de wijnen ervan lichter van kleur zijn, minder tannines bevatten en minder body hebben. De bakermat is nog steeds in Bourgogne en in Champagne zorgt de Pinot Noir voor het betere belletjeswerk. Pinot Noir bot vroeg, is vroeg rijp en hierdoor geschikt voor dit koudere klimaat, want dan is deze druif rijp voor de herfstkoude intreedt. Pinot Noir heeft tijdens de groei warme dagen en koele nachten nodig. Is er te weinig zon geweest, zijn de wijnen licht en dunnetjes. Te veel zon geeft overrijpe en gekookte aroma's. Pinot Noir bevat, zoals reeds vermeld, weinig tannines en heeft een relatieve hoge zuurtegraad voor een blauwe druif. Ze gedijt op diepe, bij voorkeur kalkrijke bodems met een goede afwatering. Ze is erg gevoelig voor oidium, meeldauw en grauwe schimmel. Pinot Noir is ook gevoelig voor de omvang van de oogst, dus dient er flink gereduceerd voor de pluk.

In de geur kan men fruitige aroma's van kersen, bosbessen, aardbeien en frambozen herkennen. Verder ook florale toetsen van meidoorn, viooltjes en rozen. Tenslotte nog animale toetsen en humus.

In jonge wijnen proeven we frambozen, aardbeien, kersen, viooltjes en kool. In oudere wijnen vinden we meer aardse tonen en 'n bouquet dat doet denken aan wild en soms zelfs drop.

Buiten de Bourgogne- en Champagnestreek komt Pinot Noir voor in de Elzas, waar het de enige blauwe druif is. In de Loirestreek, meer bepaald in Sancerre, wordt er rode en roséwijn van gemaakt en komt ze ook voor in Touraine. In Duitsland is Pinot Noir bekend als Spätburgunder, waar deze vooral in de Ahr en de Rheingau voor zachte rode wijnen zorgt. Ook in Italië is Pinot Noir populair in Alto Adige, Friuli en Trentino. In de Oostbloklanden is de aanplant gevoelig toegenomen. Ook in de Nieuwe Wereld is er toenemende belangstelling, nl in Zuid-Afrika, Californië, Oregon, Chili en iets minder in Australië en Nieuw-Zeeland.

CHILI : Montes « Limited Selection » 2003

Voor algemene informatie betreft wijnhuis MONTES, zie www.wijnclub.org, degustatiethema « Wijnen van Chili » dd 28/09/2004.

Voor deze wijn zijn de Pinot Noir-druiven voor 100 % afkomstig uit de Casablanca Valley. De wijn krijgt 8 maand rijping in Franse eiken vaten en een lichte filtering. De wijn is donkerder van kleur dan normaal voor Pinot Noir en kan minimum 3 jaar bewaard worden.

Volgens « Wijninformatiecentrum, 2004 » krijgen wijnen uit de Casablanca Valley een waardering van 8/10 (cijfer 10 : groot jaar ; cijfer 6 : gemiddeld jaar ; cijfer 1 : slecht jaar)

ARGENTINIË : Salentein Primus 2000

Bodegas SALENTEIN zijn gevestigd aan de voet van het Andesgebergte in de provincie Mendoza (33° zuiderbreedte) op 15 km van Tupungato, op meer dan 1200 m hoogte en zijn enig qua constructie.

Deze wijnzaak is gebouwd in de vorm van een kruis. Ieder kruissegment vormt een soort apart ' wijnhuis ' -deel met op het gelijkvloers de inox-kuipen en ondergronds de rijpingskelders met de eiken vaten. In het centrale deel tussen de 4 segmenten gebeurt de botteling.

Voor de Salentein Primus-wijnen worden de betere druiven gebruikt ; voor de Pinot Noir komen deze uit de Valle de Uco, Tunuyán, Mendoza. De wijngaarden zijn op 1200 m hoogte gelegen en hebben een stenige, alluviale bodem. De druiven worden met de hand geplukt en in kleine boxen vervoerd. Na het licht kneuzen van de druiven, vindt de maceratie en de gisting plaats bij lage temperatuur in nieuwe Franse eiken vaten. De verdere rijping gebeurt in de ondergronds gelegen Franse vaten bij een temperatuur van 12° C en een luchtvochtigheid van 80%. De wijn wordt ongefilterd gebotteld.

Michel Rolland is hier adviserend oenoloog.

OOSTENRIJK : Weingut Leth Réserve

De wijngaarden van dit wijnhuis zijn gelegen in WAGRAM, een deel van het wijngedebied Donauland (van Krems tot ten oosten van Wenen). De wijngaard voor deze wijn is 3 ha groot (met ongeveer 3500 stokken / ha) met een bodemstructuur van löss (= door de wind gevormde afzetting waarvan het overgrote deel van de korrels kleiner is dan 0,0063), rijk aan kalk (35 %).

Deze van 100 % PN-gemaakte wijn is afkomstig van wijnstokken die gemiddeld 15 jaar oud zijn en de gemiddelde productie bedraagt 35 hl/ha. Herbiciden worden al 25 jaar niet meer gebruikt. De pluk gebeurt manueel en enkel de beste druiven worden gebruikt voor de topwijnen.

De gisting gebeurt in inox-tanks met schilcontact, waarna de wijn nog 4 tot 5 weken bij de most blijft. Na het persen volgt de malolactaatgisting en vervolgens rijpt de wijn gedurende 14 maand in Franse eiken vaten (30 % nieuw en 70 % twee- en driemaal gebruikte vaten). Er is geen filtering voor het bottelen.

Te vermelden is ook nog dat Weingut Leth in « Hugh Johnson's Wijngids » en in « Larousse Wijn Encyclopedie » geciteerd wordt als één van de betere producenten van de streek.

NIEUW ZEELAND : Babich Winemakers Réserve

De stichter van Babich Wines was Josip Babich, geboren in 1895 in Kroatië. In 1910 emigreerde hij naar Nieuw Zeeland om er z'n broers te verzoegen en in 1912 plantte hij z'n eerste wijngaard.

Sedert 2001 is het al de derde generatie, nl David Babich, die mee de leiding over het bedrijf deelt.

Het huis ' Babich Wines ' heeft wijngaarden in Auckland-Henderson, Hawkes Bay en Marlborough. Marlborough is het grootste wijngedebied van Nieuw Zeeland (de helft van de totale aanplant). Zonnige warme dagen en koele nachten zorgen voor fruitige PN-wijnen, die op hun best rijk en complex zijn.

De PN-druiven (5 soorten PN-clonen) van Babich Wines zijn afkomstig van Marlborough en worden eind maart, begin april handmatig geplukt. Dan worden ze in kleine open vaten gekneusd. Na 3-4 dagen inweken bij koele temperatuur begint nadien de gisting bij 28 à 30 °C. Na het gistingsproces rijpt de wijn gedurende 10 maand deels in nieuwe en deels in gebruikte Franse eiken vaten, waar de malolactaatgisting plaats vindt.

USA : Oregon : Domaine Drouhin

Algemeen

Toen Robert Drouhin, van het befaamde Bourgondische wijnhuis Joseph Drouhin, in 1961 voor het eerst de USA bezocht om z'n wijnen te promoten, besefte hij al gauw dat Oregon een ideale plaats zou zijn (meer dan Californië) om Pinot Noir te teelten. De degustaties tijdens z'n bezoeken in de daarop volgende jaren overtuigden hem hiervan nog meer.

Een wijndegustatie met de beste Bourgondische en Oregon PN-wijnen te Parijs in 1979 verbaasde de wijnwereld toen hier een PN-wijn uit Oregon tot beste wijn verkozen werd.

Ook Robert's dochter Veronique was na haar studies oenologie geïntrigeerd door de wijnbouw in Oregon. Door toedoen van David Adelsheim, een bevriend oenoloog in Oregon, kochten ze eind 1987, na enige prospectie, een wijngaard in « The Red Hills of Dundee » van ongeveer 90 ha.

De eerste Oregon-Drouhinwijn 1988 werd, in afwachting van de bouw van hun eigen wijnhuis, nog gemaakt van aangekochte druiven en verbouwd in gehuurde gebouwen.

In 1992 werd dan voor het eerst de Domaine Drouhin Laurène PN geproduceerd, genoemd naar Veronique's eerste dochter, eveneens in 1992 geboren. Deze wijn is voor 100 % afkomstig van speciaal geselecteerde eigen PN-druiven, en wordt ieder jaar in beperkte mate geproduceerd.

In 2002 werd dan nog de Cuvée Louise Drouhin 1999 op de markt gebracht, een nog groter topproduct met nog strengere PN-selectie en beperktere productie (slechts 714 flessen).

Drouhin wijntechnisch

Veronique Drouhin ziet wijn als een product van de natuur waar ze in het productieproces zo weinig mogelijk mechanisch tussenkomt. Zo wordt er bv in gans het productieproces geen gebruik gemaakt van pompen... Van druif tot sap, van most tot wijn in de fles : alles verloopt via de zwaartekracht.

De druiven worden 's morgens vroeg met de hand geplukt in kleine boxen, zodat ze ongekneusd en nog fris toekomen op het wijndomein. Daar worden ze geselecteerd en ontrist. Dan komen ze in de gistingstanks terecht waar de alcoholische gisting na een paar dagen spontaan begint via de natuurlijke gisten (zonder toevoeging dus van gekweekte gistcellen).

Wel gebeurt de gisting in 32 gistingstanks bij een volledig computergecontroleerde temperatuur gedurende 6 - 7 dagen, waarbij tweemaal per dag de most terug met de druivenschillen vermengd wordt.

Na de gisting vloeit het sap direct in eiken vaten in de kelder onder de gistingsruimte, waar spontaan de malolactaatgisting op gang komt. Hierna komt de wijn weer via de zwaartekracht in andere eiken vaten terecht voor de verdere rijping tot het blenden en bottelen. Minder dan 20 % van de vaten zijn nieuw om het hout geen dominante smaak te geven aan de wijn. Deze vaten zijn afkomstig uit Bourgogne van het huis Joseph Drouhin.

Het fruit van ieder wijngaarddeel rijpt apart in z'n eigen vaten zodat ze eigenlijk ieder jaar meer dan 30 soorten wijn hebben. Hieruit worden dan de beste vaten geselecteerd voor de productie van de Laurène PN-wijn en de Cuvée Louise Drouhin PN. De rest is voor de productie van de Classic PN. De wijn blijft 12 tot 15 maand in de eiken vaten.

De Domaine Drouhin Classic PN blijft in totaal 2 jaar op het domein, waarvan 16 tot 18 maand productieproces van druif tot wijn (vb PN geplukt in 10/2001 verlaat het domein in 10/2003). De Laurène en Louise-flessen blijven nog een extra jaar op het domein.

ZUID AFRIKA : Pinot Noir Timbili 2001

In 1992 kochten wijnmaker Ernst Gouws en zijn echtgenote Gwenda de Hoopenburg Wine Farm, een boerderij van tachtig hectaren. 42 hectaren werden omgevormd tot wijngaard. Het wijndomein ligt in het herkomstgebied W.O. Stellenbosch in Zuid-Afrika. De ondergrond bestaat uit zanderige bodem, samengesteld uit rode klei en leisteen. De aanplant bestaat voor tachtig procent uit rode druiven (Cabernet Sauvignon, Merlot, en Pinot Noir) en twintig procent uit witte druiven (Chardonnay). In 1998 produceerde het domein twintigduizend kisten wijn, tegenover tweeduizend in 1992. Vanaf 2000 worden de wijnen internationaal op de markt gebracht onder het label Timbili, een traditionele Afrikaanse xylofoon, die bespeeld wordt tijdens rituele dans en zang. Het gamma bestaat uit monocépage wijnen van de eerder genoemde druiven. Sommige druiven, zoals die voor de Pinotage en Sauvignon Blanc, worden aangekocht in andere herkomstgebieden. De Pinot Noir druiven zijn afkomstig van een wijngaard in de Muldervlei regio aan de voet van de Simonsberg. De oogst gebeurt manueel. Gedurende tien maanden vatrijping in tweede- en derdejaars Franse barriques.

Hierna de proefnotities van deze wijn door Dhr. Jozef Schildermans dd 06/03/2003:

Timbili Pinot Noir W.O. Stellenbosch 2001. 14,5%. N Rood bessenfruit zoals frambozen en aardbeien, een kruidige toets, hint van snoepgoed, redelijk wat alcohol. M Heel veel rood fruit, voldoende verfrissende zuren, een hint van kruiden en koffie. A Fruitig-kruidig. Lichte alcoholprikkeling. Valt redelijk snel weg en bevat iets te veel alcohol voor een goed evenwicht. Toch karaktervolle fruitige Pinot Noir voor relatief weinig geld.

FRANKRIJK

Monthélie

Is vrij centraal gelegen in de Côte de Beaune nabij Volnay, Auxey-Duresses en Meursault.

De wijngaarden zijn gelegen op de flanken van een helling tussen de 230 en 370 m hoogte. De bodem is vooral kalk- en leemachtig.

De oppervlakte van de gemeente bedraagt 317 ha, waarvan 31 ha AOC Monthélie 1er Cru, 114 ha AOC Monthélie en 36 ha AOC " régionales".

De geteelde druiven zijn Pinot Noir voor rood en Chardonnay voor wit.

Morey St. Denis

Is centraal gelegen in de Côte de Nuits met de wijngaarden op een hoogte tussen de 250 en 360 m.

Productiecijfers:

Heel beperkte productie witte wijn: 2ha voor 60 à 80 hl Chardonnay.

Rode wijn: Pinot Noir

AOC " communales " : 64 ha voor 2000 hl

1er Cru : 43 ha voor 1400 hl

Les Grands Crus:

Clos St. Denis : 6,6 ha voor 230 hl

Clos de la Roche : 16,9 ha voor 600 hl

Clos des Lambrays : 8,8 ha voor 300 hl

Clos de Tart : 7,5 ha voor 260 hl

Bonnes Mares : 1,5 ha voor 55 hl